

ECLIPSEOS LVNARIS
ccccclvii. d. iii. sept. 1757,
QVO
COELESTI INDVLGENTIA.
NATALIS VRANIAE
TERCENTESIMVS
FELICI AFFVLGET SIDERE
SECVLARIA

DIE ♀ IX. SEPTEMBRIS H. L. Q. C.
CELEBRANDA INDICIT

SIMVL
AD AVDIENDAM ORATIONEM
G. PEVRBACHII ET I. REGIOMONTANI
OBSERVATORVM EIVS
PANEGLYRICAM
HUMANISSIME INVITAT
GEORG. MATH. BOSE

WITTEBERGAE
LITERIS SCHLOMACHIANIS

1757.

I. N. R. I. F.

ERGO denuo festum annuncio seculare? Ergo semper panegyrista iobelaeus? Ne mihi uitio uertatis testor, et hoc me confido impetraturum, quod post PHYSICAE RESTITVTORIS MAGNI TORRICELLII SECVLARIA,^{a)} iterum, et his temporibus, sed qualibus! LAETIFICOS indicare audeam SERMONES. Instar nempe NOX a TERTIO ad QVARTVM SEPTEMBRS, ubi incomparabilis inuicti animi sublimitas^{b)} IMMORTALEM SIGAM FILIORVM COELI excitabat, quae VRANIAE templo, labascenti omnino, ac proximam minitanti ruinam, nouum suppeditaret fundamen. Ut mos est seculi, et cui forte ipse aliquando non omnino non indulgeo, non nemo paulo uiuacioris, an petulantioris? ingenii, exclamaret: en, alii diem, an tu NOCTEM celebraturus IOBELEM? Non nego. Et quo alius ansa iocandi praecripiatur, ipse omnium primus annuncio MAGNAE gaudia NOCTIS, quando

*Summa mox Titan inga stringens
Orto uincet noctem die.^{c)}*

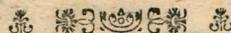
Thus adoleant alli ob FVLGIDISSIMO IVBARE coruscantia heroum facta suorum. Nil contra dico. Sed et haec aliquando performidatae

A 2 igno-

a) Ediderunt Itali, Venet. 1745, et R. P. COLOGERATI Tomo XXXII. Raccolta etc.

b) PLIN. Hist. Nat. VII. Cap. XXV. (Sect. XXVI. Tom. I. pag. 388, lin. 18. 19. HARD. 1723.)

c) SEN. Troad. 169.

ignorantiae, ceu NOCTIS DELIQVIVM patientur TOTALE cum MORA INGENTI. Ego, non tam alte uolans, ECLIPSIN modo LVNAE annuncio.

Video Triuitae currus agiles,
Non quos pleno lucida uuleu
Pernox agitat. Sed quos facie
Lurida moestans monſrat rubida.
Huic florilego cespite sacrum
Solemne damus. Huic de medio
Rapta sacretur palma triumphi. ^{d)}

Amasii enim VRANIAE, quibus historia altisoni studii sui non plane ignota esse affolet, lubentissime concedent, iure summo NOVAM quasi EPOCHAM REVIRESCENTIS ASTRONOMIAE a CELEBRI nostra sumendam ECLIPSI LVNARI. LVCEM ecce! peperit, nunquam satis honorifice et grauiter praedicandus hicce DIANAE DEFECTVS; hic suo SPLENDORE ASTRONOMIAE dispellens ECLIPSIN,

Aurea ceu fulget roseis aurora capillis,
exorientem iamiam annuncianit APOLLINEM.

FLOREBAT tunc unicus quasi COELORVM ATLAS, GEORGIVS PEVRBACHIVS, non PYREACH; ^{e)} Austriacus, haud Bauarus.

Hoc

^{d)} Med. 787.

^{e)} Vno hic dabo conspecta diligentissimos auctores, qui nobis, quae uitam DVVMVIRORVM illuſtrant, larga ſatis collegerunt manu, ac e quorum ſcriptis has completere biographias non difficile fuifet. Nos uero non MAGNORVM HORVM ASTRONOMORVM, fed OBSERVATAE ab IPSIS ECLIPSEOS, et inde FELICIS RESTITUTIONIS AVGVSTVM INITIVM CAESESENTIS ASTRONOMIAE SECVLARIA cantare conſtituimus, quod hic ſemel pro ſemper monuſſe ſufficiat, ne quis noſtrorum expectet HEROVVM uitam. Sunt ergo

ERASMVS REINHOLD, Mathematum Professor, in renunciatione gradus magisterii philosophici, oratione sua de IOANNE REGIOMONTANO. Exeat Tomo III. ſelectarum declamationum PHIL. MELANCHTHONIS, Argentorati 1562. 8. a pag. 239 255.

PETRVS GASSENDVS in noſtrorum uitis, poſt eas TYCHONIS BRAHEI et NICOLAI COPERNICI, a pag. 55-100. Parif. 1654. 4.m.

Hoc ultimum praecipue evicit laudatus in nota III. a KHAUZ,
de hac nostri patria narrans, municipium esse cum arce, nullatenus pa-
gum. ^{f)} Porro ex INSPRVRGGERO: §)

A 3

„Maiori

I. G. DOPPELMAYER *Historische Nachricht von den Nürnbergischen Mathe-
maticis und Künstlern*, Norib. 1730. fol. a pag. 1-23. Hic solam Re-
GIOMONTANI, ut.

III. FRANZ CONSTANTIN FLORIAN. A KHAUTZ *Verfuch einer Geschichte
der Österreichischen Gelehrten*, Frf. et Lips. 1755. 8. m. a pag. 33-57. fo-
lam PEVRBACHII biographiam nobis dedit.

Horum quasi auctoritate et diligentia unice nitendum. Quamvis enim
RICCIOLI in chronicis ante *Almagestum*; G. I. VOSSIO in libro de
universae matheseos natura et constitutione etc. Amst. 1660. 4. (opp. Tom. III.)
amicissimo nostro WEIDLERO in *Historia astronomiae*, a pag. 298-303.
qua PEVRBACHIVM, a pag. 304-322. qua REGIOMONTANVM; et IO-
CHRISTOPH. HÉILBRONNERO in *Hist. matheseos universae*, Lips. 1742. 4.
debitas laudes referri par sit, parum tamen habent, quod non praedi-
quarioruiri iam monuerint. Qoniam hos circa uerfamur auctores, er-
forem mere typographicum b. m. WEIDLERI notare liceat, ubi p. 321. I.
REGIOMONTANVM nostrum celeberrimam suam orationem, paelectio-
nibus in ALFRAGANI rudimenta praemissa, habuisse dicit 1468, cum
1463. pronunciauerit, id quod pag. 306. XVI. iustis omnino numeris
ipse posuerat. Dein quando p. 300. GASSENDVM citat testem, PEVR-
BACHII theorias Noribergae 1460. primum a REGIOMONTANO typis
impressas, id in GASSENDO nullibi extat. Hoc dicit 1460. ad finem
perductas theoricas, pag. 64, quod eo anno impressae, nullibi. Immo
per se impossibile. Nam non nisi 1471, undecim ergo annis tardius,
cum B. WALTHERO typographicum ibi extruxit. Parcius, scopus enim
aliter non ferbat, magnifice tamen, efferunt DVVMVIRAS nostros Ma-
gnus CASSINI de l'Origine et du Progrès de l'Astronomie pag. 23. edit.
du Louvre, fol. dans son recueil 1693.

Ouvrages adoptez Tome V. pag. 28.

FLAMSTEED in prologenis ad stellarum fixarum catalogum, pag. 34, 35.

Tomi III. *Historiae coelestis Britanicae*, edit. ult.

R. HEATHCOTE p. 30. *Historiae astronomiac*, Cantabr. 1747. 8. m.

f) Haec pag. 45. pro corrigendo Cl. Abbate RENAUDOT *Mem. de l' Acad. R.
des B. Lett.* Tomo I. pag. 22. edit. du Louvre 1717. 4. m. ubi tamen
Gallus habet Bourg, non Village. Quantumvis ab indicandis aliorum
lapibus alienus esse soleam, quaedam nilominus sphalmata in erudi-
tissima ista dissertatione notare, nullo certe corrigendi pruritu, liceat.

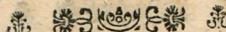
Page 21. 22.

„En 1270. ALPHONSE - fit dresser ses tables.

Il les fixa pour l'an 1251. et 5. mois.

„Son principal disciple fut GEORGE MÜLLER.

JEAN MÜLLER.

„Maiori uenustate caput e ruinis extulit PEVRBACHIA, quas anno
 „1626. a rusticis illatum incendium caussauit. Alteram, quam ultimi
 „belli bauarici tempore perpessa est, cladem hodieum sentit, cum
 „bonis a milite direptis 15. florenum millia in perditis numeravit.
 „SCHAVMEVRGICIS, quod constat, COMITIEVS, primum, subinde
 „STAHERENBERGIIS, HOCHENFELDIIS, VERDENBERGIIS, KAV-
 „THIIS, SINZENDORFFIIS, ac denique STRATMANIS paruit;
 „a qua ultima familia maioratus iura obtinuit, quae hac tempestate ad
 „BATHIANAM PROSAPIAM, matrimonii cum STRATMANIANA
 „HAERERE initi titulo sunt translata.

ISTVD prius, quod PEVRBACH tutius scribatur, debo huma-
 nissimis humanissimi huius VIRI ad me datis literis, ubi monet:

„In oratione laudata REINHOLDI, scribe PEVRBACHIVM. Non
 „enim erat Hungariae filius, in qua reperitur oppidum PVREACH,
 „teste optimo nostro arithmeticō practico MAYERO, Rechenſchul pag.
 „252. qui id ponit circa EISENSTADT et OEDENBVRG.

Hoc eruditissimum responsum alius VINDOBONENSIS AMICI
 benevolentiae refero, id mihi conciliantis. Est is Ill. A SCHEYB,
 PALMIGERAM cantans THERESAM laurifer ipse.

Huius suasu laboriosas istas ad me exarauit ALTIOLANTIS POETAE
 AVVNCVL'VS, qui in uitis suis a pag. 34. GEORGII CALAMINI ele-
 gantissimos hendecasyllabos repeti curauit, sub titulo: IN VULCANVM.
 Occasione incendii circa 1580 arcem et bibliothecam, tunc STAUREM-
 BERGI, infausta flamma deuorantis.

ATLAS

„Il mourut en 1469. agé de 33 ans.

Il mourut en 1476. agé de 40. ans, un mois.

Page 23. „Depuis l'an 1500. JEAN BIANCHINI, Ferrarois ou Modenois-
 RICCIOLI pag. XXXVII. de son chronicon, le dit, Bolognois, et parle
 en homme, qui le fait à n'en pouvoir douter. Là il corrige BLAN-
 CANVS, qui l'avoit aussi mis, depuis l'an 1500.

Mais page 17. Mr. l'Abbé RENAUDOT dit: „Le commencement de l'E-
 „poque Gélaïenne fut fixé à l'entrée du soleil dans le belier l'an de
 „l'Iégire 467. J. C. 1074. et 1075. parceque l'année arabique commen-
 „çoit au 26. d'Aouft.

„Il me sieroit fort mal, d'être perpetuellement au qui vive avec le CELE-
 BRE ABBE, pourtant je parie que cette Epoque commence en 1079.

¶) Austria mappis geographicis distincta etc. Viennae 1727. 1728. vol. 2. 8.
 pag. 31. 32. Partis II.

ATLAS ergo noster GEORG A PEVRBACH, ex anno iam 1451
HERCVLEM LVSTRATOREM OREIS ^{b)} IOANNEM nimirum RE-
GIOMONTANVM ⁱ⁾ in societatem SYSTINENDI OLYMPI ascuerat.
HI AMBO

Cara Deum soboles, magnum COELI INCREMENTVM,

ex dicto tempore uniti, annis equidem 13 impares, applicatione tamen ad studia, ut quaevis, sic praecepit astronomica, inuicto zelo, candore summo, incredibili animorum harmonia, ac amicitia, nostro quo degimus seculo, ad mythologiam fere ableganda, tam eleganter conspirabant, tam perpetuo sibi frondescentes adepti palmas, ut, si unquam alii, mererentur, quorum honestam uitam, ac HERCVLEOS in coelo uinciendo labores uel in minimis uitiae euentibus ad feros posteros usque propagarenus. Sed cum magna omnino diligentia in hoc stadio VIRI nota ^{c)} citati iam diu laborauerint, aliorum quantumuis deueneranda scripta aliis typis denuo mandare, a quolibet quasi correctore praefstari queat, ac libri isti haud ea sint rariatae, qua non a quolibet MVSARVM alumno commode satis perlegi possint: a me haud impetrare potui, ut, facillimum id factu, post tot eruditissimorum hominum lueubrations ego non diligenter compilatoris munere fungerer. AMICOS potius adiui DEVENERANDOS, SVM MOSUE VIROS, ut forsan ex scribiis hinc inde talia mecum communicarent, quae nondum a TRITHEMIO ac PAVLLO IOVIO promulgata.

PRIMVS respondebat Ill. A KHAUZ ^s Iulii, ea excerpam, quae minus nota uideantur. Sic inquit:

„Ne mireris — — me — — symbolam quandam pro SECVLARIEVS
„ASTRONOMIAE tibi obtrudere uelle. Quum enim nuper ad SCHEY-
„EIVM auunculum meum literas dares, quibus mentem tuam expone-
„res, ille uero nosset, me his deliciis aliquando curatiorem nauasse
„operam,

h) Sic eum APVLEIVS Apologia pag. 441. lin. 9. edit. in usum DELPHINI
1688. Tom. II. 4. m. Nonne REGIOMONTANVS longe meliore iure
LVSTRATOR ORBIS?

i) Quod eius nomen IOANNES MÜLLEN; quod pro genio seculi, ceu
GEORGIVS, ATLAS suus, a Patria, PEVRBACH, sic ipse a KOENIGSB-
BERG, REGIOMONTANI appellationem sumserit; quod iste REGIVS
MONS non Borussorum, sed FRANCONIAE ORIENTALIS, et quod tan-
dem placidam obdormiens mortem in ipso Pantheo sepultus, id toties
iamiam impressum, ut hic, uel teutigile modo, nimium sit.

„operam, totam illam rem mihi commisit. Ego sancte affirmo, nihil
 „eueniere mihi potuisse iucundius, quam cum uiderem occasionem ena-
 „tam, ad memoriam MAGNI illius REGIOMONTANI quadam con-
 „ferendi, cuius praceptoris, PEVRBACHII scilicet, uitam iam ante
 „aliquot annos enarrare institueram in dem Versuche einer Geschichte der
 „Oesterreichischen Gelehrten, ut adeo HI EGREGII ASTRONOMIAE
 „PROMACHI laudibus condignis extollerentur. Sed utinam alio tem-
 „pore! Interim hic ea de REGIOMONTANO cape, quae uariis distra-
 „ctus occupationibus ex bibliothecis nostris Vindobonensibus contexere
 „potui, quaque si cum GASSENDI et HEILBRONNERI scriptis
 „contenderis, non plane displicebunt aut inutilia erunt. Nec plura
 „forte ex his obscuris temporibus erues. En ordinem, quo obserua-
 „tiones meas communico!

„PRIMVM fideliter exscribam uerba ex oratione ERASMI REIN-
 „HOLDI de I. REGIOMONTANO, quod ea narratio fide dignissima
 „sit, cum ipse REINHOLDVS se fateatur, eam partim ex seripuis Jo-
 „ANNIS nostri, partim ex sermone IOANNIS SCHONERI collegisse.

(REGIOMONTANVS ad superos abiit 1476. Amicissimus IPSI
 WALTHERVS 1504. Io. SCHONER natus 1477. His proin
 per 27 annos WALTHERO coaeus omnia ab eo audire debebat,
 quibus orationem suam subnitidaret diligentissimus AVCTOR
 PRVTENICARVM. B.)

„Extat es inter declamationes PHIL. MELANCHTHONIS a. Io.
 „RICHARDIO Argentorati editas in 8. Tomo I.

(Haec ergo plane diuersa ab ea qua ego utebar, quemuis itidem
 Argentoratensis sit. Paginae enim 611-613, amico meo citatae,
 in mea sunt pagg. 247, 248, 250. illi tomus I, mihi III. B.)
 „DEINDE tibi genuinum catalogum operum REGIOMONTANI,
 „prout ipse eum in uiuis edidit, exhibeo.

(Legitur iam in GASSENDO, DOPPELMAYERO, WEIDLERO. B.)
 „VEIQVE appingam meas glossulas, quibus et HEILBRONNERVM
 „supplebo. Tu in alios uetus uertas - - -
 „HIC attende, hos DVOS, annis quidem, non tamen scientia, iuu-
 „nes MATHEMATICOS, ubique quæsiuissle loca, quibus *metropolitano-*
 „*mixtū* exercere possent, ideoque etiam MELLICVM Austriae delapsos
 „esse

„esse, MELCK, 12. leuis VIENNA, ubi HOC TUO ANNO IOBELAEO,
 „procul dubio IN AMOENISSIMO MONTE, CVI COENOBIVM
 „ISTVD CELEBERRIMVM ORDINIS ST^I BENEDICTI INAEDIFI-
 „CATVM, HAS INSTITVEBANT OBSERVATIONES NVNC tibi
 „SECVLARES.

(ERVDITISSIMORVM PATRVM ILLVSTRIS HIC CONVEN-
 TVS im Viertheil Ober-Wienerwald, ad ostia fluuii BIELACH,
 DANVRIVM subinfluentis. B.)

Pag 611. REINHOLDVS sic: „Comitatur igitur REGIOMONTANVS
 „BESSARIONEM redeuntem in Italianam, cum iam iam non procul ab
 „anno aetatis 30. abesset.

„(Fuerat uero 1461, quo CARDINALIS rediit annos 25. natus
 „Ill. A KHAUTZ.)

Pag. 612. „Peragrata Italia rediit VIENNAM,^{k)} — eo tempore
 „EPISCOPO STRIGONIENSI tabulas directionum conscripsit.

„Hae impressae sunt AVGVSTAE VINDELICORVM arte ERHARDI
 „RATDOLTI 1490. 4.

(MAITTAIRE. I. 527. B.)

„et Magistri JOANNIS ANGELI diligent correctione sub hoc titulo:
 „Tabulae directionum profecitionumne FAMOSISSIMI VIRI MAGISTRI
 „Io. GERMANI de REGIOMONTE in nativitatibus multum utiles.
 „Dicuntur in fine: pro REVERENDISSIMO DOMINO IOANNE
 „ARCHIEPISCOPO STRIGONIENSI compositae An. 1467.^{l)} Eas
 „postmodum ibid. 1551. 4. 6. Alph. 5. pl.

(Immo 7. Alph. 10. plagg. uasta nempe introductione computata.
 Nostro aeuo uix equidem amplius adhibentur. In SVMMI tamen
 ARTIFICIS nostri honorem notabo editiones in mea bibliothecula
 obuias 1) Tubingae 1550. 4. 2) Ibidem, 1554. cura REIN-
 HOLDI, multo auctiores, omissa tamen REGIOMONTANI ad
 IOANNEM STRIGONIENSEM dedicatione, et substituta REIN-
 HOLDINA ad ALBERTVM Brandenburgensem. Dicabantur tem-
 pore, huic nostro non absimili, et nimis eleganter quadrant in

B

casus

k) et l) Haec REINHOLDI simul constare non possunt. VIENNAM rediit 1468.
 iam ad finem uergente. Quod si tabulae compositae 1467. ergo non
 postquam peragrata Italia redierat VIENNAM. B.)

casus-nostros, quae ex SENECA Agamenon. 64. canebat SALFEL-DENSIS, quam ut a LIPSIENSI non cum triumpho repetantur:

Non sic libycis syrtibus aequor
Furit, alternos uoluere fluctus.
Non Euxini turget ab imis
Commota uadis unda nivali
Vicina polo - - -
Ut praecipites Regum casus
Fortuna rotat.

3) LEOVITII a LEONICIA, citanda modo. 4) Alia REINHOLDINA, in qua dedicatio ista ad Brandenburgensem omissa, Witteb. 1584. 4. B.)

„cum REGIOMONTANI tabula sinuum CYPRIANVS LEOVITIVS
„a LEONICIA ad uarias Europae regiones extensas et uarie adauatas
„edidit, cum MELANCHTHONIS et propria p[ro]fessatione ad FRATRES
„FVGGEROS. Ipse uero REGIOMONTANVS in dedicatione ad Io-
„ANNEM ARCHIEPISCOPVM haec: Quantam et quam strenuam curam
„habecas condendi studii generalis conclavatum iam pridem esse arbitror,
„cum ex uniuersis literatorum confortiis omnium professionum doctissimos
„quosque uiros accersire soles, officio f[ac]etus regii cancellarii supremi, cui
„coepito felicissimo me quoque Viennensis collegii alumnum quantumcunque
„adesse uoluisti, docturum uidelicet quadrinariales facultates. Venienti igitur
„uoluntatique tuae morem gesturo mihi in primis id mandati dedisti, ut
„tabulas quasdam directionum componerem, eas itaque primitias operum
„meorum suscipere digneris, quas ubi pro acumine ingenii tui probaueris in
„publicum prodire iubeto. ARCHIEPISCOPVS ILLE mortuus est 1489.
„15. Dec.

„Pag. 613. Ephemerides annorum 30. immo 32. corrigit AMICVS.
„In binis indicibus, alienorum, et opificis tentatorum, ad
„KALENDARIVM NOVVM, quo promuntur coniunctiones uerae at-
„que oppositiones luminarium, itemque eclypses eorundem figuratae.
„Loca luminarium uera quotidie. Horarum tam aequinoctialium quam
„temporalium discrimina dupli instrumento ad quasuis habitationes
„ac alia plurima scitu iucundissima, addit Ill. a KHAUTZ. uidi id hoc
„titulo: Kalendarium Magni IOANNIS DE MONTEREGIO VIRE
„PERITISSIMI. 7. philyris. 4. ERHARDI RATDOLT, uiri solertis
„eximia

„eximia industria et mira imprimendi arte, qua nuper Venetiis: nunc
„AVGVSTAE VNDERICORVM excellit, nominatissimus. 1492. In
„aduersa pagina prima hoc elogium:

„Aureus hic liber est, — — etc.

(De hoc nonnulla in otiosis Wittembergensibus pag. 25—27. cui forsan iungi possent, quae post ista edita inueni in IAC. BARTSCHII planisphaerio stellato praefat. ***, col. a. Norib. 4. Exemplar meum, augustum, quod procul dubio in folio ut dicunt plagularum foret 15. Loco ultimi distichi in titulo meae editionis:

Quod Veneta impressum fuit in tellure per illos
Inferius quorum nomina picta loco

1476.

Bernardus Pictor de Augusta

Petrus Loslein de Langencen

Erhartus ratdolt de Augusta B.)

„erat in codice doctissimi a KHAUTZ:

„Idque Augustensis RATDOLT impressit ERHARDVS

„Formandi mira qua ualeat arte sua.

(Dresden alias AMICVS descriptionem communicauit alias editio-
nis, sed formae multo minoris quam mea 1476, cuius titulus:

In laudem operis Calendarii a Joanne
de monteregio germanorum decoris nos
stre etatis astronomor. principis editi Jar
cobi Sentini Ricinensis carmina.

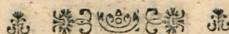
Anno 1514.

ex officina Petri Liechtenstein.)

„Ephemeridum opus III. a KHAUTZ uidit sine titulo. In fine: Expli-
„citum est hoc opus anno Chr. Dom. 1474. ductu IOANNIS DE
„MONTE REGIO, etc. sine dubio prima editio. Continent uero
„años 1475—1506. Eas continuauit usque ad annum 1531. Io.
„STOEFLERINVS Iusslingenensis, et IACOB PFLAVMEN Vlmae 1499. 4.
„Inde uero coniicio Theoricas planetarum PEVRBACHII uix ante
„1474. ex officina MÜLLERI prodidisse, cum hae ephemerides primae
„forte typos exercuerint ex narratione REINHOLDI. Inde corri-
„gus ego p. 46, ubi GASSENDVM fecutus.

B 2

(Lice-

(Licebitne hic dubium quoddam proponere? MAITTAIRE
Annal. I, 681. adducit:

Almanach perpetuum, sive Ephemerides planetarum perpetuae,
apud PETRVM DE LICHENSTEIN, Venet. 1498. 4. gothic.

IO. REGIOMONTANI *Ephemerides* incipientes ab anno 1473.
ed. IO. LVCILIO SANDRITTER. Venet. 1498. 4.

Est mihi liber: *Ephemerides* sive *Almanach perpetuum*, Venet. 1498.
4. gothic cum praefatione IOANNIS LVCILII SANTRITTERI,
ubi REGIOMONTANVM auctorem fatetur. Cumque MAITTAIRE
diuersos, unde haec hauserit, citet fontes, uix dubito, unum
esse librum eundemque. Non sine admiratione uideres, quod in
hoc codice, post certas periodos, omnes 7. planetas eosdem re-
petere Ephemeridum numeros credat auctor. Audaci uere assumptione.
POPE Britanniae uates statuebat olim, OMNES heroes
Martis, a STVLO MACEDONICO ad STVLTVM usque GO-
THICVM, eiusdem circiter fuisse temperationis, audaciaeque.
Meliorem in partem nos conuertamus. VICTORVM in stadio
astronomico ego fere noui neminem, ab harum Ephemeridum
perpetuarum editore, ad CASSINI usque acuum, qui eadem
Diaria denuo pronunciarit inserviuita. Profundissimus enim hic
PERINALDI Astronomus, dans les *Elementa de l'Astronomie veri-
fies par les Observations de Mr. RICHER en l'Isle de Caïenne*, §. XV.
p. 15. Paris 1684. fol. au Louvre, ou page 97. Tome V. des *Ouvra-
ges adoptez par l'Académie*, incredibili ingenio ephemerides solares
ad meridianum Bononiensem anno 1663. absolute fore easdem ad
meridianum Caïnae 1672. demonstravit.

SIC ET libelli mei sicut sunt literis gothicis:

*Almanach nova plurimis annis venturis inservientia: per Joannem
Stoefflerum Justingensem, et Jacobum Pflaumen Ulinensem, accus-
ratissime suspecta: et toti fore Europa dextro sydere partita.
Cum privilegio. In fine: Petrus Lichtenstein. Die 3. Januarii.
anno M.D.V.I. Venetii.*

1505

eum sphaera nigra fundo rubro, et alternatim rubra fundo nigro.
Post dedicationem binorum auctorum, sequitur IOANNIS DE
MONTEREGIO Germanorum decoris, etatis nostre astronomor.
principis — in Ephemerides commentarium 2. quaternionibus.

Canon

Canon de domibus celi fabricandis, uno sexternione, unoque
quinternione columnā eius ultima:

Laus sit nato dei celi terre; rectori.

Laus tibi sit Christe quem liber explicit iste

* * *

Petrus Liechtenstein

Coloniensis Germanus: ad commune bonum et com-
modum: iterum impressit diaria celestium motuum:
a. clarissimis nostris Germanis edita: E novo q;
emendatissime prodeant in oras. Anno Virginici
partus. 1506. die. 3. Januarii: Sub hemispherio
Veneto finem insposuit. Maximiliano Romanos
rum Rege primo faustissime imperante,

* * *

Hinc perpetuis septernionibus ephemerides ab anno 1514-1531.
inclusue, cuilibet anno septernione tributo, columnā penultima
in fine:

* Contigimus portum quo modo cursus erat *

Zic teneat nostras ancora jacta rates

* * * B.)

Pergit Ill. A KHAUTZ: „Tabula magna primi mobilis cum usu multi-
plici, rationibusque certis. Haec edita est primum Viennae 1514. V.
„pag. 51. 52. opuseuli mei, sine tamen praefatione, quae cum hoc
„opere extat in Bibliotheca WINDHAAGIANA, ad SERENISSIMVM
„PRINCIPEM ac CHRISTIANISSIMVM PANNONIARVM REGEM
„MATHIAM directa.

* * * * * * * * * * *

ADIERAM praeterea Per-Illustrem Si Ri. Ii. Lm. Ben. DE SWIE-
TEN, SS. AVGVSTORVM Archiatrum Primarium, Bibliothecae
Caesareae Directorem, Consiliarium Imperatorio Regium, et unum ex
VIII. extraneis Academiae Scientiarum Regiae Parisinae adscriptis,
Virum et fama, et meritis, sed et urbanitate ac inserviendi studio emi-
nentem, qui, qua est animi alacritate, his d. 7. Iulii respondebat:

B 3

„En!

„En! quae Eruditissimus noster FORLOSIA in tui gratiam ex-
 „cepit. His utere — — Habemus in nostra bibliotheca AVGUSTA
 „multa opuscula manuscripta GEORGII PEVRBACHII et IOANNIS
 „DE MONTEREGIO, quae omnia cum aliis corundem operibus typis
 „edita sunt plus vice simplici. Haec inter legitur liber sub hoc titulo:
 „Tabulæ eclipsium magistri GEORGII PEVRBACHII. Tabula primi
 „mobilis IOANNIS DE MONTEREGIO. Indices præterea monu-
 „mentorum, quae clarissimi viri studii Viennensis alumni in astrono-
 „mia et aliis mathematicis disciplinis scripta reliquerunt, quae etc.

(Plura addit Ill. A KHAUTZ, pag. 52. limatissimi sui scripti. B)

„Ac ad finem: Absolutum est hoc illustre opus tabularum eclipsium et
 „primi mobilis arte et industria soleris viri IOANNIS WINTERBUR-
 „GER anno Christi 1514. idibus April. climatum denuo et recognitum
 „summa cum diligentia a GEORGIO TANNSTETTER, collimitio arti-
 „tum et medicinae doctore, nec non astronomiae rei professore or-
 „dinario Viennæ Austriae IMPERANTE INVICTISSIMO ROMANO-
 „RVM IMPERATORE MAXIMILIANO. CAES. AVG. P. F. P. in folio.

NB. In edito hoc exemplari in folio 3. legitur dedicatoria epistola:

„Praefantissimo Viro D. THOMAE RESCH, Philosopho, Poetae,
 „Theologo; et ecclesiae cathedralis Viennensis Canonico GEORGIVS
 „TANNSTETTER collimitius Lycorpensis artium et medicinae Doctor,
 „studiique uniuersalis Viennensis in astronomia professor ordinarius.

„(In hac epistola legitur:)

„Tibi THOMA compater doctissime. Eras enim antea, cum
 „bibliothecae facultatis artium praefectum ageres, nobis in facienda
 „exemplaris copia, quo ad hanc editionem potissimum usi sumus, per-
 „quam sedulus adiutor. Proinde cum ANDREAM STIBORIVM praef-
 „ceptorem adeo ames — etc. suscipe igitur praefantissime THOMA iam
 „primum praetolo excusas tanti mathematici tabulas, quas IOANNES
 „DE MONTEREGIO authoris discipulis (dum in humanis fuit) WA-
 „RADIENSI EPISCOPO dicauerat, et WARADIENSES TABVLAS ap-
 „pellauit, quas laboribus hercule non paruis reuifas et emendatores fa-
 „ctas emisimus sub tuo nomine — breuissimum catalogum erudi-
 „tissimorum mathematicorum, quos uetusissimum Germaniae Vien-
 „nense gymnasium summo cum honore et immortalis gloria aluit, cum
 „hunc,

„hisce, quae scripsere hisce literis subiectendum duxi. — Viennae Austriae
„VII. Idus Ianuarias a Chr. supra sesquimilesum decimo. — quarto.

„Igitur sequenti pagina legitur:

„Viri mathematici, quos inclytum Viennense gymnasium ordine
„celebres habuit:

„I. HENRICVS DE HASSIA germanus, vir undecunque doctissimus ex vetustissimo Parisenium studio primus omnium mox a pri-
„maea nostri studii Viennensis fundatione theologiam, astronomiam
„et alias artes nobilissimas inuenit. Scripsit theoricas planetarum, et
„alia quaedam in astronomia — obiit anno Chr. 1397.

„II. IOANNES DE GMUNDEN anno Christi 1406. in liberalium
„artium et philosophiae magistrum Viennae promotus astronomiam
„docuit etc. moritur 1442.

(Ill. a KHAUTZ pag. 27-32. B.)

„III. GEORGIVS EX PEVRBACH, in limitibus Bauariae et Au-
„striae natus. Artium et philosophiae magister, studii Viennensis in
„collegio citium collega, Praeceptor Viennae nouus, astronomiae in-
„staurator. Floruit IMPERATORE FRIDERICO TERTIO, ARCHI-
„DVCE AVSTRIAEC, qui a praefato DNO. IMP et SIGISMUNDO,
„ALTERO ARCHIDVCE AVSTRIAEC, annuo est donatus stipendio —
„mortem obiit nondum quadragenarius anno Chr. 1462.

(Scribendum procul dubio 1461. B.)

„sesto idus Aprilis in ecclesia cathedrali Viennae hoc sibi inscripto
„epitaphio sepultus:

„Extinctum dulces quidnam me fletis amici,

„Fata vocant, Lachesis sic sua fila trahit.

„Destituit terras animus, coelumque reuisit,

„Quae semper coluit: liber et astra colat.

„Scripsit hic CELEBERRIMVS VIR uaria opuscula et praeclarissima,
„sed quae ad nostram notitiam peruererunt diligentia D. ANDREAE
„conquisita sunt.

„Theoricae enumerantur ad uiginti.

(Ill. a KHAUTZ pag. 46-49. computat XIX. cum ista 1460.
forte nunquam impressa extet. Vigesimam iungo e libellorum meo-
rum

rum supellectile Bas. 1596. 8. reuera diuersam ab ea, quae ibidem
1569 et 1573. prodiit, et quas itidem habeo. Immo et uigesimam
primam cum commentario REINHOLDI, Witreb. 1601. 8. Vi-
gesimam secundam, sed ordine omnium PRINCIPEM, docuerat
eum MAITTAIRE I. 527. tum III. A KHAUTZ in ipsissimis illis
literis, ubi: „Primum prodierunt theoricae cum IO. DE SACRO-
„BVSTO opusculo Venetiis, mandato et expensis nobilis uiri
„OCTAVIANI SCOTI, cuius Modoetensis, anno 1490. quarto
„nonas Octobris 4. sub titulo: *sphaera mundi*. A SACROBOSCO,
non a SACROBVSTO scribendum, cum lingua sua patria JOHN
of HOLLYWOOD, hinc latina, a SACRO LVCO, SACRO BOSCO,
dictus fuerit, probatum dedit et DOPPELMAYER, p. 45. notaz,
et III. A KHAUTZ p. 200. 201. B.)

„IV. IOANNES DE MONTEREGIO Francus, Germaniae decus,
„artium et philosophiae magister: in astronomia et omni arte mathe-
„matica ita excelluit, ut uouus artis princeps ab omnibus habereatur.

„Enunciantur ex ipsius operibus circa uiginti duo; et fere totidem
„aliorum auctorum opera, quae ipse edi curauit et praeterea uariae
„machinae.

(Ii sunt nimirum indices, quos GASSENDVS p. 87. 88. DOP-
PELMAYER p. 12. seqq. WEIDLER p. 310 et 311. 322. iam iam
imprimi curarunt. B.)

„POST hosce quatuor astronomos enumerat TANNSTETTER
„alios XIV. Magistros,

(Dedit WEIDLER. 294. III. sed nuda modo nomina. B.)

„qui in gymnasio Viennensi mathesin docuerunt, quos longum esset
„describere. Sed eos inter ordine duodecimus recensetur hisce uerbis,
„DOMINVS PAVLVS, in MONASTERIO MELICENSIS astronomus
„et cosmographicus perspicacissimus. Vnde addiscimus in illo CELEBRI
„MONASTERIO iam olim astronomica studia exulta fuisse.

„MELCK. Mölk. Latine Melicum, Melicium, Melitium, Mel-
„litium, Medelicium meā dialectō appellatur, oppidum, cum arce ad
„DANVBIVM in AVSTRIA INFERIORI inter VINDOBONAM et
„LINCIVM. Vide CVSPINIANVM aliasque geographos et topogra-
„phos. Haec satis esse poterunt, sed a MELLICENSIEVS PATRIBVS
„foftasse aliquid amplius ea de re, si rogarentur, subministrari posset.

TAM

TAM prudens, tam benevolum equis non exqueretur consilium?
Exequabar. Et audissime. En quam come, eruditumue tulerim re-
spomsum:

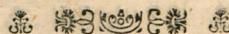
— P. MARTINVS KROFFF, Professus et Bibliothecarius
Mellicensis.

S. P. D.

„LITERAE ad Monasterium nostrum die 25. Iulii a Te, —
„datae, 8. Id. Aug. redditae mihi sunt. Quis quod non continuo re-
„sponderim, praeter alia monastica impedimenta NVNTIVS APOSTO-
„LICVS VIENNENSIS in causa fuit: CVI eadem ipsa die nos, no-
„stramque Bibliothecam inuisienti, ac de te colloquenti, utpote nomine
„IPSI noto, obsequiosum me esse oportuit. Naestus nonnihil otii lu-
„bens iam tuis petitis respondeo, atque ita respondeo: ut, si uota tua
„non omnino impleam, id saltem agam: ut ex parte satisfecisse uidear.
„Scribis in primis, anno 1557. die 3. Septembris GEORGIVM PEVR-
„BACHIVM, et IOANNEM DE REGIMONTE, seu KÖNIGSBERG in
„MONTE NOSTRO MELLICENSE, ECLIPSIN LVNAE TOTALEM
„obseruasse. Id quod mihi a uero tam alienum, quam quod alienissi-
„mum esse uidetur, uel ex eo potissimum, quod monumenta nostra
„altum HAC de OBSERVATIONE teneant silentium. Sane uetusissi-
„mum apud nostrum HIER. PEZ CHRONICON MELLICENSE, si
„res ita se haberet, haudquaquam id reticuisse, ut quod nullatenus
„tacitum reliquit anno 1456. cometam apparuisse uersus aquilonem.

„QVOD attinet ad D. PAVLVUM astronomum et cosmographum,
„tantum abest, ut ille sit MELLICENSESIS religiosus, ut ne quidem id
„aenii scriptor apud nos extiterit, qui hoc nomine uocaretur. Floruit
„quidem apud nos anno 1479. PAVLVUS DE PRAVNAV, at nihil is,
„quod ad astronomiam et cosmographiam spectaret, scriptum reliquit.
„Lege sis — Bibliothecam Mellicensem 1747. a me editam. Recensem-
„tur, fateor quidem, in cathalogo Reformati Vienensem nonnulli PAV-
„LI, ut an. 1451. M. PAVLVUS DE MELLICO THEOLOGIAE BAC
„CALAVREVS. 1457. M. PAVLVUS LEVEMANN DE MELLICO S.
„SCRIPTYRAE PROFESSOR: ast hi potius sunt MELLICENSESIS
„nati, quam religiosi ibidem professi. Ad DVVMVIROS GEORGIVM
„PEVR-

XVIII

„PEVRBACHIVM et IO. DE REGIMONTE denuo ut ueniamus, scias
„uelim, neque ISTOS esse MELLICENSES. De GEORGII quidem
„PEVRBACHII uita, rebusque gestis plura noſſe si desideras, haud abs-
„re fore existimo, si legeris libellum an. 1740. Viennae editum, cui
„titulus: Scriptores antiq. Uniuerſitatis Vienensis, pars prima, saeculum
„primum.

„Ego interea operae precium me facturum puto, si hic, quae
„apud nos cod. chartaceo in 4. G. 27. delitescunt, horum DVVMVI-
„RORVM monumenta recensem.

„GEORGII PÜRBACHII seu DE PEVRBACH astronomi cele-
„bratissimi THEOREICAE NOVAE PLANETARVM. Incipit: Sol habet
„tres orbes etc. cum figg. manu saec. XV.

„EIVSDEM: Quaestio disputata in quodlibeto per Reuerendum
„Mag. GEORGIVM DE PEVRBACH. Inc. Utrum ex planetarum con-
„iunctionibus et aspectu, sicut ex cometis possit astronomus ueraciter futura
„praedicere? quod sic, patet auctoritate Prolemaei etc. manu saec. XV.

„EIVSDEM tractatus de instrumentis horologiorum solarium etc.
„Inc. Instrumentum ad horas capiendas etc. ead. manu saec. XV.

„EIVSDEM compositio cytharae horariae. Inc. antiqua compositio
„quadrantis difficultis esse uiscitur, manu saec. XV.

„EIVSDEM tractatus de usu cuiusdam instrumenti pro ueris con-
„iunctionibus faciliter reperiendis. Inc. Cum animaduertissem quoddam
„instrumentum pro ueris etc. manu saec. XV.

„M. IO. DE KÜNISPERG, Astronomi et POETAЕ LAUREATI,
„compositio quadrantis organo Ptolomei similis. Inc. Describe quar-
„tan partem circuit, manu saec. XV.

„EIVSDEM IOANNIS forte est compositio horologii in annulo.
„Inc. Accipe laminam cuiuscunque metalli etc. manu saec. XV.

„HAEC sunt, quae in praefentia te scire uellem. Utinam is fuis-
„sem, qui desiderio tuo cumulate satisfacere potuisssem. Vale -- et
„tumultuariam hanc responcionem aequi bonique consulas. Dabam
„Mellicii G. Id. Aug. 1757.

OMNINO desiderio meo eleganter satisfecisti R.P. Gratias TIBI
ob id ago cumulatissimas. VESTRVM tamen nunc erit PERILLVSTRIS
v. SWIE-

三

XIX

v. SWIETEN, ERVITISSIME FORLOSIA, et TV DOCTISSIME
A KHAUTZ, ILLVSTRIS SCHEYERI, ut hoc dubium ex ipso MEL-
LICO motum, ubi tam bene informati harum rerum degant, uictrici
manu vindicetis. Et quis hucusque REGIOMONTANVM meum POE-
TAM LAUREATVM nouit? Quando? ubi? a quo?

POSTHAEC ab AMICIS benevolentissime mecum communicata, monet tempus SECVLARIS nostrae ECLIPSEOS rite notemus tempus. En uerba textus originalis:

MAGISTER GEORGIVS BEVRBACHIVS, et IOANNES DE MONTEREGIO
obseruauerunt in MELLICO AVSTRIAEC apud VIENNAM, an-
no Domini 1457 ECLIPSIM LVNAE UNIVERSALEM in OPPOSITIONE
VERA SEPTEMBERIS, scilicet DIE TERTIO MENSIS post occasum solis,
Habuit autem in principio more penultime ex pliadiibus altitu-
dinem ante meridianam 22 graduum, et Sol secundum nume-
rationem fuit in 48 minutis tigesimi gradus Virginis. In fine
autem more fuit altitudo eiusdem stellae 36 graduum. Haec con-
federatio fuit in MELLICO CASTELLO AVSTRIE, quod a VIENNA distat
undecim milliaribus Alemannicis uersus occidentem.

Inde	MOMENTVM IMMERSIONIS . . .	IO ^h . 24.
	MOMENTVM EMERSIONIS . . .	II. 49.
	MORA TOTALIS . . .	I. 25.
	VERISSIMA OPPOSITIO . . .	II. 6. 30"
	SECUNDVM ALPHONSVM . . .	II. 14.

Sic habeo pag. 36. in libro, cui titulus: *Scripta clarissimi Mathematici M. IO. REGIOMONTANI de Torqueto, Astrolabio armillari, Regula magna Ptolemaica, Baculoque astronomico, et observationibus cometarum, aucta necessariis IO. SCHONERI Carolostadii additionibus, it. observationes motuum solis, ac stellarum tam fixarum quam erraticarum, it. Libellus M. GE. PYRBACHII de quadrato geometrico, Norimb.*
1544. 4to. Hae sunt ipsae istae observationes, de quibus SCHONE RVS in dedicatione a III. col. b. quod diligentissime munitas in capsula quadam inuenierit.

RARIOR fieri cooperat codex. Hinc laudabili instituto WILLEBRORDVS SNELLIVS R. F. iterum publici fecit iuris in calce libri: *Coeli et siderum in eo errantium obseruationes Hassiacae, ILLYSTRISSIMI PRINCIPIS WILHELMI HASSIAE LANDGRAVII auspiciis quondam institutae. Et spicilegium biennale ex obseruationibus Bohemicis V. N. TYCHONIS BRAHE.* Quibus accesserunt IOANNIS REGIOMONTANI et BERNARDI WALHERI obseruationes Norbergicae, Lugd. Bat. 1618. 4. ibi extat pag. 12. a. post Hassiacas. In titulo mentio nulla Problematum XVI. REGIOMONTANI de cometis, quae tamen ultimum voluminis occupant locum. Sed et hanc editionem non ubivis deprehendi.

CALCVLO subiecit Borussus Astronomorum LANSEBERGIVS in astronomicarum obseruationum thesauro pag. 71. edit. prioris Middelb. 1632. fol. uel pag. 56. edit. posterioris 1653. aut titulo, ad annum, quo opera omnia a ROMANO colligebantur, accommodato, 1663.

De eadem RICCIOLVS Alm. I. 371. col. a. et b. *Astronomiae reform.* 97. col. a. et b. calculata p. 118.

DILIGENTISSIME REGIOMONTANI uerba retinuit LVCIVS BARRETTVS (ALBERTVS CYRTIVS) in *Historiae ecclesiastis libro περὶ Αργονέων* pag. XLII. Aug. Vind. 1666. fol. 2. uol.

DENVO calculo Tabularum subiecit VINCENTIVS WING *Astronomiae Britannicae*, tabularum pag. 320. Londini 1669. fol. nec non SETHVS CALVISIVS *Op. chronol.* p. 889. Frf. et Lips. 685. fol.

QVO TANTO certius constet, BVVMVIROS nostros summo iure pro RESTAURATORIBVS celebrari VRANIAE, uerbo modo tangamus, quam rarae ante eos fuerint OBSERVATIONES. OBSERVATIONES dico. Si enim historicus, uel THYANVS ipse, scribat: et uita est eclipsis totalis eo anno e. g. Lutetiae, nulla est talis OBSERVATIO.

EX ANNO nimirum p. C. N. 882. ubi ALBATEGNIUS de sc. stellarum Cap. XXVII. obseruauerat aequinoctium autumnale ARACTAE, 19. Sept. hora 13. 15. nullum habemus rite exploratum usque ad istud REGIOMONTANI 1473. nisi 1290. et 1346. PETRI DE ALIACO, citante REINHOLDO in theoricis de motu octauae sphaerae, p. 240. a. et b. edit. Witteb. 1601. 8. ac 1303. PROPHATII Iudaci, teste BYLLIALDO Lib. II. Cap. III. pag. 70. seq.

VLTI-

VLTIMVM Lunae deliquium 901. eodem ab ALBATEGNIO
ANTIOCHIAE, Cap. XXX. ergo ad nostram IOSELAEAM OESCV-
RATIONEM 556. annis, altum silentium.

RECENTISSIME animaduersus erat FALCITENENS SENEX
503. ATHENIS (BVLLIALDV S VI. Cap. V. p. 246. e MSC^{to}. graeco
edocet) hinc ad primam a REGIOMONTANO nostro 1461. ROMAE
institutam repetitionem 958. annis integris ingens vacuam stupeas.

POSTREMVS Iustitus RECTOR OLYMPI 807. ut refert AI-
MONIVS Monachus. Dum iterum eum aggredieretur NOSTER 1471.
STRIGONII, effluxerant 664. anni. AIMOVNV citauerat CVRTII
Historia coelestis pag. XIX. et XXX. Extat forte in hoc auctore,
quamvis ego in eo haud inuenierim. Inueni uero ipsissima uerba: 807.
Hoc anno 11. Kal. Febr. fuit lunae XIV. quando stella Ioui per eam trans-
ire uisa, in Tomo III. Scriptorum historiae Francorum a DU CHESNE
Parisi, 1641. editorum pag. 292. sub titulo: Annales Metenses.

NOVISSIME notatus GRADIVVS 509. BVLLIALDV S VIII.
Cap. XIII. pag. 327. e MSC^{to}. Iunctum Ioui uiderat iterum GER-
MANVS 1461. ROMAE, post 952 annorum interuallum.

CORVSCANS CYPRIA VIRGO extrellum determinata fuerat
510. eodem teste BVLLIALDVS IX. Cap. VI. pag. 346. Amplectie-
batur pulcherrimam PAPHIAM IOANNES 1461. ROMAE, quae 951.
Apollinis revolutionibus mortalium neminem suo dignata erat favore.

FALLACI PENNIGERO olim 141. tentato, ALEXANDRIAE
ab immortalis nominis PTOLEMÆO, nemo unquam secales de indi-
cendo miserat bello, donec tandem 1481. NORIMBERGÆ, SOLER-
TISSIMVS B. WALTHER de nouis, quo constringi ualeat catenis,
post 1340. Phoebi periodos, felici ausu. iterum labore incipiebat.

LVNAE ultimam obseruationem extra eclipses factam docet 509.
ATHENIS BVLLIALDV S III. Cap. XII. Prima iterum debetur RE-
GIOMONTANO, 1462. ROMAE, elapsis nouem seculis cum 53. annis.

CIRCA FIXAS tam vasta spatia non inuenio. Eruditissimus enim
D. BERNARD Phil. Trans. 158; citante FLAMSTEEDIO pag. 31. 32.
Tomi III. His. Coel. Britt. mentionem facit 23. stellarum, quarum
longitudines et latitudines curate uestigauit anonymous 750; ABOLCA-
SIM 938; IOHANNIDES AEGYPTIVS 996; CHRYSOCOCCAIIIS;

NASSI RODINVS 1233; ABDOL GALIL 1261; ANONYMI 1346.
1364; SAHEBODIN 1436. quo natus PEVRBACHIVS; et OLOG
BEC 1437.

Nec in CHINENSIVM fastis circa fixas plane dormierunt. Teste
R. P. SOUCIET dans ses *Observations faites à la Chine* Tom. I. pag.
72-75.

OMNIVM HARVM OBSERVATIONVM, a REGIOMONTANO
felicissimo ausu redauspicantium, PRIMA ergo HAEC NOSTRA
est ECLIPSIS, QVAE ansam suppeditauit scribendi. HAC quasi
VRANIAE SACRIS initiati nostri, HAC quid ualerent, HAC QVID
molirentur, aperiebant. Quid iustius, O IVSTI rerum AESTIMA-
TORES! quam ut TRIBVS EX CELEBERRIMA, EX INVIDENDA HAC
NOCTE PRAETERLAPSIS SECVLIS,

Astronomus loquitur, ueniam date religiosi,
pietissima mente SVMMO referamus gratias NVMINI, quod ex ISTA
NOCTE Astrorum scientia exculta, quod DERHAMII occasio exhibita,
Astro-Theologia DEI T.O.T. Q. M. laudes ad coelum efferendi.
Quam maluissēM PIIS MANIBVS DOCTISSIMORVM VIRORVM
ECLIPSI proxima LVNARI, 30. Iulii, itidem TOTALI solemiter
parentare! Quanta animi hilaritate eam obseruassem! Quanta et cura
in corrigitendo per triduum horologii tempore exactissimo a me iam ad-
hibita! sed nos infasto natos fidere! obstat inuita coeli inclem-
tia, et non nisi haec duo per nubes pluuiasue, rubo 8*1*/₂ pedum mi-
crometro Hiraneo superbiente, momenta, nec ea quidem certissime
annotare licuit, quod fuerint

31. Iul. 1^h. 21'. 22". lunae partes lucidae = 16'. 49".

I. 26. 40. 20. 21.

Hinc non facto, sed nudis modo uerbis HVIVS SECVLARIA CELE-
BRARE oportet INCLVTAE NOCTIS. ISTA tamen NOX III. Se-
ptembris, caderet stylo nouo in XIV^{am}, qua

Sidere virgo tuo Bacchum September opinat. m)

ET HIC foret IPSISSIMVS DIES FESTVS, albo lapillo notan-
dus. Fateor tamen, nec erubescendo fateor, O AMICI! uincit AMOR
PATER-

m) AVSONIVS Eclogario, n. 382. 9. edit. in us. Delph. 1730. 4. m.

PATERNVS AMOREM ASTRORVM. DIE ETENIM NONO, die qua

Sexta salutigerum sequitur Venus alma parentem,ⁿ⁾
DIE ergo FERE MEDIO inter 3. Iuliani, et 14. reformati styli, decim
imum quintum aetatis implet annum unicus, DIVAE qui MATRIS imago

ADOLPHVS IVLIANVS BOSE
nostras, dicatus arti salutari. Huic totam orationem in summa tradidi
confusione. Hanc tamen a capite ad calcem in ordinem rediget, et detis
amori paterno! Patri suo, felicem patrem! duodecim minimum errores
detexit. Seruet Te deus! Protegatis PATRONI! Vos! o AMICI!
iuuetis. Hunc aequem astrophilum, aequem uiuacem, et, laus DEO
IMMORTALI! aequem Saxonem quam ego,

Hannibal ut fiat, iustus Hamilcar ero,
orationem secularem in VENERANDOS NOSTRAS COELIGEROS
ATLANTES, G. PEVRBACHIVM et I. REGIOMONTANVM, ipsif
fimo suo natali habiturum gratiose, benebole, amice, tolerare, audire,
animare uelitis, VOS,

RECTOR ACADEMIAE MAGNIFICE,
ILLVSTRISSIME COMES,
PERILLVSTRES LIBERI BARONES,
PATRES CONSCRIPTI,
VIRI OMNIVM ORDINVM HONORATISSIMI,
CIVES ACADEMICI GENEROSSISSIMI, PRAENOBILISSIMI,
POLITISSIMI,
qua par est reuerentia, candore non fucato, nostis animum, inferuen
di studio summo, nostis Bosium, ex animo rogamus
et obtestamur.

ⁿ⁾ ibid. 372. 10.

❀ ❀ ❀ ❀ ❀
S ALVE FESTA DIES! MELIORQUE REVERTERE SEMPER!
Salve festa NIGRAE NOCTIS PLACIDAE MORA salve!
Salve PEVRBACHI VENERABILIS VMTRA BEATA!
Salve FRANCE SAGAX! uireatis cespite molli.
TV collis salve MELLICI, TV uiridantes
Perpetuus trudas flores, gemmansque perenna.

TV que

Tuque dicata COHORS Musis, BENEDICTA uirorum
 Progenies, studiis celebranda per ardua perge.
 AVSTRIA TV VICTRIX scandas; tegat AVSTRIA FELIX
 Astrorum Sobolem, fuit haec TIBI gloria semper.
 Teque, VIENNA POTENS! dextra tegat OMNIPOTENTIS
 Nymen. IMAGO Dei, terrae THERESIA! NUMEN,
 IVSTA, QVIETA, FIDES CVI CONSTAT et INTEMERATA,
 PACIFERAQUE MANV RAMVM PRAETENDIS OLIVAE,
 Sanguineis palmis queis Mustafa saeuit anhelans, 1683.
 TV THERESA dolos detestans Machiauelli,
 TV tege LUTHERVM, frangasque la Mettrie et Hobbes.
 IUSTITIAQUE TVA uernans, CLEMENTIA CUM TE
 Euincat MAGNAM, TV FLORE SECVL A SERA!
 SECVL A SERA VIRE RVSSORVM MAXIMA IVNO.
 Nec dedit Historicus, PAR IMMORTALE! SORORES
 Vnquam tam CELSVM, tam DIGNAS orbe poloque.
 FRANCISCVS CAESAR, concilces imperiosos
 Foedifragosue, PIUS, studiis sis CLAVS APOLLO.
 TV LODOIX! adamat populus QVEM fidus, ADESTO!
 Quid tardas? poscunt RVTAE; dent LILIA fulmen!
 TE NVRS, ET SAXO, TE PAX WESTPHALICA poscunt.
 Tuque PATER PATRIAE, IUSTVS, nec fallere mille,
 Mille per aena scimel qui scis, QVEM CANDIDA VERI
 CANA SACRIQUE FIDES, uel et hosti reddit amandum,
 DIRECTOR CARVS, uigilans pro CORPORE NOSTRO,
 Quicquid deblateret mendax iecur. (inuide frende!)
 TV VIREAS acquis! REDEAS MOX VICTOR opimis.
 MOXQUE TRIVMPHALI RVTA, MOX ENSE CORYSCES.
 Exclamet mecum TIBI constans turba fidelis:
 SALVE FESTA DIES! MELIORQUE REVERTERE SEMPER!

Wikenberg, Diss., 1756-58

ULB Halle
003 608 042

3

f Sb

B.I.G.

Black

3/Color

White

Magenta

Red

Yellow

Green

Cyan

Blue

Farbkarte #13

8
7
6
5
4
3
2
1
19
18
17
16
15
14
13
12
11
10
9
8
Centimetres
Inches

ECLIPSEOS LVNARIS

cI^o CCCCLVII. D. III. SEPT.

QVO

COELESTI INDVLGENTIA.

NATALIS VRANIAE

TERCENTESIMVS

FELICI AFFVLGET SIDERE
SECVLARIA

DIE ♀ IX. SEPTEMBRIS H. L. Q. C.
CELEBRANDA INDICIT

SIMVL

AD AVDIENDAM ORATIONEM
PEVRBACHII ET I. REGIOMONTANI

OBSERVATORVM EIVS

PANEGLYRICAM

HUMANISSIME INVITAT

GEORG. MATH. BOSE

WITTEBERGAE
LITERIS SCHLOMACHIANIS.

1757.